

Innkomne forslag til politiske uttalelser til Venstrekvinnelages landsmøte 4.februar 2024

Det er kommet inn tre forslag til politiske uttalelser. Forslag 1, 2 og 3 innkommet innen fristen. Forslag 4 ble sendt inn etter fristen 20.januar

Uttalelse 1 Støtte til Kvinner fra andre land i det norske arbeidsmarkedet

Fra: Margaret Dabrowska, Viken Venstrekvinnelag

Jeg ønsker å rette oppmerksomheten mot en betydelig utfordring som kvinner fra ulike land står overfor når det gjelder å finne arbeid som samsvarer med deres kvalifikasjoner. For øyeblikket observerer vi at mange kvinner som migrerer fra Øst-Europa og andre land ofte jobber under sitt kvalifikasjonsnivå. Dette fenomenet skyldes ulike faktorer, som språkbarrierer og manglende effektive mekanismer for å vurdere og anerkjenne deres unike ferdigheter. En av de sentrale utfordringene er utenlandsk etternavn og språkbarrieren. Ofte snakker vi med utenlandsk aksent eller behersker ikke norsk tilstrekkelig, spesielt for Øst-Europeere. Det er verdt å nevne at vanlige norske språkkurs ofte er kostbare, og NAV tilbyr ikke alltid tilstrekkelige gratis kurs. Mange av oss har svært høye kvalifikasjoner som dessverre forblir underutnyttet. I tillegg vil jeg understreke at et utenlandsk etternavn ikke bidrar til å lette denne situasjonen. Jeg har personlig lovet kvinner på ulike møter og organisasjoner at jeg vil ta opp dette emnet høyt og tydelig i Venstre. Jeg mener det er viktig å motvirke situasjoner der kvinner blir vurdert ut fra opprinnelse eller etternavn, i stedet for deres faktiske ferdigheter og kvalifikasjoner. Vi streber etter å skape et mer åpent og tilgjengelig arbeidsmarked der hver kvinne har muligheten til å bruke sine ferdigheter, uavhengig av hennes opprinnelse. Det er viktig å finne tiltak for å eliminere barrierer og øke sysselsettingsmulighetene for alle kvalifiserte kvinner.

Uttalelse 2: Kvinnehelse

Fra Vibeke Rolfsen, Vestfold Venstrekvinnelag

Kvinnehelseutvalget. Et offentlig utvalg om kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv:

«Øk kvinnehelsens status, plasser ansvaret for kvinnehelse der det hører hjemme, og sørg for at kunnskap om kvinners helse når ut til helsetjenestene. Dette er blant forslagene til Kvinnehelseutvalget som legger fram sin NOU i dag. – Vi kan ikke ha det slik i 2023 at halve befolkningens helse ikke tas på alvor. Kvinners helse må gå fra å være et særhensyn, til å bli en integrert del av tjenestene og kunnskapsproduksjonen, sier utvalgsleder Christine Meyer. Utvalget foreslår at det settes av en kvinnehelsemilliard til arbeidet med kvinners helse og kjønns betydning for helse. Det er utvalgets samlede vurdering at det å ta alle kvinners helse på alvor, er å gi kjønn større plass i forståelsen av kvinners helse gjennom livet.» [Det holder ikke lenger med symbolpolitikk: Kvinners helse må tas på alvor – Kvinnehelseutvalget](#)

Venstrekvinnelaget vil følge opp og styrke Kvinnehelseutvalget anbefalinger og NOU fra 2023 for kvinnehelse og kjønns betydning i helsetjenesten og forskning i alle faser av livet. Vi krever flere ressurser til lokale og nasjonale helsetjenester, sikre oppdatert kunnskapsproduksjon gjennom tverrsektoriell og tverrfaglig samarbeid. Vi vil styrke forskningen på kvinnehelse nasjonal og globalt gjennom internasjonalt samarbeid. VKL tar kvinnehelse på alvor og øke kunnskapsgrunnlaget og sikre likeverdige bevilgninger gjennom kvinne og kjønnsperspektivet helsetjenestene gjennom kvinnens og livets faser fra ungdom og pubertet, ung voksen, graviditet, fødsel og barseltid, voksen og overgangsalder og alderdom. Vi vil satse på og prioritere flerpratsamarbeid med offentlige, private og frivillig sektor og videreføre planer for Kvinnehelsehus og kompetansesentre i alle fylkeskommuner. Vi vil følge opp og styrke disse utvalgte områder fra Kvinnehelseutvalgets anbefalinger:

- Etablere en nasjonal komité for kvinnehelse og helse i et kjønnsperspektiv
- Innføre krav om kjønnsperspektiv i all medisinsk og helsefaglig forskning
- Styrke nasjonale senter for forskning på kvinnehelse og helse i et kjønnsperspektiv.
- Etablering av flere nasjonale senter for forskning på kvinnehelse og helse i et kjønnsperspektiv.
- Innføre krav om kjønnsperspektiv i helsetjenester og allmennpraksis med fokus på kvinnehelse, forskning og helse i et kjønnsperspektiv
- Øke forskning på helsekonsekvenser av vold mot kvinner i tilknytning til samlivsbrudd
- Øke kompetanse om pårørendesamarbeid blant helsepersonell
- Styrke tilskuddsordningen om helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver
- Styrke og videreutvikle informasjon til pårørende på helsenorge.no
- Styrke frivillighetens rolle i pårørendearbeid

[Kvinnehelseutvalget foreslår 75 tiltak og en milliard for kvinnehelse](#) (sykepleien.no)

Uttalelse 3: Politisk fråsegn frå Vestland Venstrekvinnelag.

Arbeidsavklaringspengar/Restarbeidsevne

Arbeidslina står sterkt i Noreg, både i fagrørsla og blant mange politikarar. Den er likevel omstridt og vert mykje debattert, både i forskning og fagmiljø samt i politikken.

Det er stor semje om at velferdsordningar skal sikra den som vert sjuk eller fell utanfor arbeidslivet.

Det er ei forventning om at dersom ein vert sjuk, så står velferdsstaten klar til å ta i mot deg.

Mange opplever diverre ikkje alltid at det er slik. Fleire står fram i media og på ulike fora på nett og fortel om møte med bl.a. NAV som vonde og vanskelege.

Arbeidsavklaringspengar (AAP)

Dersom ein har vore sjukmeld i eitt år og framleis er sjuk, så vil ein kunna motta arbeidsavklaringspengar. Hovudregelen er at ein skal vera avklart i løpet av tre år.

Regjeringa Solberg innførte, som ein hovudregel, eit karensår dersom ein ikkje var avklart til jobb eller uføretrygd etter tre år. Etter karensåret kunne ein på ny søkja og få innvilga AAP. Mange måtte oppleva krevjande tider utan inntekt i dette karensåret. Sosialhjelp vart redninga for nokon, men ikkje før alle kontoar var tomme. Mange måtte og selja unna verdiar for å kunna klara seg på det minimum av økonomi dei hadde til rådvelde.

Støreregjeringa har tatt vekk karensår, men behalde treårsregelen.

Dersom ein tener pengar, vert desse trekt krone for krone i AAP.

Avklaring

Ein person under avklaring skal prøva ut ulike behandlingsformer og arbeidspraksis. Ein del sjukdomar er og vanskeleg å diagnostisera, særleg gjeld dette ein del kvinnesjukdomar. For mange kan dette bety at dei etter tre år framleis ikkje er avklart. Dei opplever at det er ventetid på behandling og kø i tilbod om praksisplassar. Meldekort må leverast kvar 14. dag. Mange kan være svært lenge i tiltak då Nav forlenger AAP sjølv om du er avklart, spesielt om du viser at du er i eit frivillig verv. Då vert du ikkje trudd sjølv om du er avklara av uavhengig organ gjennom A2G.

Dette vert opplevd som å vera i ei kvern som maler sakte, som slit ein ut, aukar bekymring for framtida og medfører at ein vert sjukare. Det kan og bety mange vonde møte med NAV, der sakshandsamar ofte har lite å tilby.

Dersom ein søkjar om uføretrygd, så vert søknaden avgjort av NAV forvaltning. Tilsette i dette organet møter ikkje søkjaren. Det er ei rein skrivebordsavgjerd. Avgjerda byggjer mykje på korleis saka er utgreia. NAV sakshandsamaren har ei viktig rolle her.

Det same gjeld trygderetten, det er ei rein skrivebordsavgjerd.

I ein uføresøknad kan det og verta lagt vekt på om du klarar å vera litt aktiv i f.eks. frivillig arbeid. Om du er registrert med noko vert søknaden avslått og du får ikkje AAP lengre og vert sosialklient. og må søke sosialstønad, i påvente av en ny AAP runde. Som tar opptil 16 ukers behandlingstid.

Systemet sin verknad på helse

Mange som har vore i dette systemet over tid, fortel om utmatting, stress, utryggleik om kva neste vedtek inneheld. Sjølv mordstankar er heller ikkje uvanleg. Forsking viser at det å vera i ein vanskeleg økonomisk situasjon over tid aukar sjølv mordsfaren.

Det er ikkje vanskeleg å forstå at det å ha det slik, kan bety at ein faktisk vert sjukare og også får ei dårlegare psykisk helse.

Kan ei her og finna svar på kvifor nokon til tider opptrer truande mot NAV?

- Me i Venstrekvinnelaget meiner det må jobbast aktivt for å snu ei utvikling som har kome skeivt avgarde. Me ynskjer at det vert nedsett ei arbeidsgruppe på fagfeltet, som tek sikte på så få innsikt i AAP-ordninga og kvifor det er opprør, og være synlege under neste stortingsval på fagfeltet. Det er på svært mange som er i en uholdbar situasjon p.g.a. at matrisen i NAV tel tiltak og vedtak, og vert ikkje målt på reelt resultat nemleg å få brukaren ut i arbeid og gi den nødvendige hjelpa. NAV verkar slik som det er no mot sin hensikt.

Restarbeidsevne

Mange som vert innvilga uføretrygd er helse- og sosialarbeidarar; ein fagkompetanse det er skrikande trong for.

Kommunar og helseføretak gjer seg stor bruk av dyre vikarbyrå for å dekkje «tomme» vakter. Mange helse- og sosialarbeidarar med uføretrygd kan gjera seg nytte av restarbeidsevna om det vert lagt til rette for det. Det har dei lite att for å gjera. Dersom dei har born, kan dei oppleve at sidan barnetillegget vert trekt, så kan dei risikera eit større trekk i trygd enn det inntekta utgjer. Ingen vil jobba gratis, sjølv ikkje den som er ufør.

Forslag til tiltak:

- Auke fribeløp til 1G. Fleire vil nytta restarbeidsevne i ei tid der det er mangel på arbeidskraft
- Auke fribeløp i barnetillegg. Dette vil bidra til å minska barnefattigdom
- Karensår skal ikkje gjeninnførast. Her må Venstre stilla ultimatum om dei går med i ei regjering

- Raskare avklaring. Kva med å gjeninnføre midlertidig uføretrygd? Ein slepp stress med meldekort, og får ein føreseieleg økonomi.
- Tillata frivillige verv som gir inntekt inntil eit visst tak.
- NAV lokalt må kunne avgjere f.eks. arbeidsavklaringspengar.
- Tettare oppfølging slik at ein kjenner seg trygg på at ein er i eit system som er til for seg
- Ein skal ikkje vera «heldig» med sakshandsamaren
- Vurdera kva kompetanse ein krev av tilsette i NAV
- Sette ned ei arbeidsgruppe i Venstre som vil sjå nærmare på AAP / uføresystemet.
- Legge press på riksrevisjonen og be dei sjå nærare på AAP ordninga, større eigenkontroll på feltet og opplyse stortinget om funn og anbefalte tiltak

Uttalelse 4: Styrk de voldsutsattes rettsstilling i den nye voldserstatningsloven!

Fra: Vestland Venstrekvinnelag

Den nye voldserstatningsloven trådte i kraft den 01.01.2023, og har medført betydelige endringer i retten til voldserstatning. Endringene er dessverre ikke bare til det bedre, og Vestland Venstrekvinnelag uttrykker sterk bekymring for hvordan loven svekker voldsutsattes rettigheter.

Et resultat av den nye voldserstatningsloven er at de voldsutsattes personvern utsettes for et stort press.

Påstått gjerningsperson er nemlig blitt gjort til part i saken, som vil si at vedkommende har krav på innsyn i de saksopplysningene som er relevant for erstatningskravet. Eksempler på potensielt relevante saksopplysninger er sensitiv informasjon om den voldsutsatte, som fullstendige helsejournaler og sykemeldingshistorikk. Opplysningene sendes digitalt til gjerningspersonen gjennom Digipost, med risiko for videreformidling og nye overgrep.

En annen konsekvens av den nye voldserstatningsloven er at langt færre voldsformer nå gir rett til voldserstatning. For eksempel innebærer ikke lengre kroppskrenkelser, trusler og personforfølgelse krav på voldserstatning, til tross for at dette er utbredte straffbare handlinger. Videre er voldsutsatte gitt kortere frister for å kreve erstatning, noe som innebærer større risiko for rettstap hvis man skulle glemme en frist, eller mangle informasjon om fristen.

Regelverket for voldserstatning er uten tvil blitt mer komplisert gjennom den nye voldserstatningsloven, samtidig som loven innebærer at voldsutsatte ikke lengre tilbys gratis advokatbistand ved fremsettelse av krav om voldserstatning.

Vestland Venstrekvinnelag vil:

- at den nye voldserstatningsloven gjennomgås med kritisk blikk
- at voldsutsatte som søker voldserstatning ikke skal risikere nye overgrep gjennom spredning av sensitiv informasjon
- at utsatte igjen skal tilbys advokatbistand ved fremsettelse av krav om voldserstatning